

26/2006. (V. 5.) GKM rendelet**az autógáz töltőállomás építésének és üzemeltetésének szabályairól**

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról szóló 297/2005. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. §-ának c) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A rendelet hatálya kiterjed a belső égésű motorok gázüzemanyag tartályának töltésére szolgáló autógáz kimérő szerkezet, gázüzemanyagtároló, a töltőhely, a gázüzemanyagot szállító tartályautó lefejtőhely, a töltésre érkezett járművek fel- és elvonulására szolgáló közlekedési út, ideiglenes parkolásra szolgáló hely és a működtetéshez szükséges egyéb épület, műtárgy (a továbbiakban: töltőállomás) építési engedélyezéséhez szükséges tervezésre és az üzemeltetésre.

2. § (1) A töltőállomás tekintetében az építésügyi hatósági jogkört első fokon a fővárosi és megyei kormányhivatal mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságai (a továbbiakban: Hatóság) gyakorolják.

3. § (1) A töltőállomás létesítésének, üzemeltetésének biztonsági szabályait e rendelet *mellékletében* közzétett Autógáz Töltőállomás Biztonsági Szabályzat tartalmazza.

(2) A cseppfolyós gáz töltőállomáson föld feletti, földdel nem fedett kivitelben legfeljebb 5 m³, földdel fedett vagy földbe süllyesztett kivitelben legfeljebb 30 m³ autógáz tárolható.

4. § (1) A használatba vett töltőállomás nyomástartó berendezésein az üzemeltető kérelmére a Hatóság időszakos hatósági ellenőrzést végez.

(2) Az ellenőrzést a következőkben felsorolt időszakonként kell végrehajtani:

- a) külső ellenőrzést 3 évenként,
- b) belső ellenőrzést 5 évenként,
- c) szilárdsági ellenőrzést 10 évenként.

(3) Az ellenőrzést a nyomástartó berendezésekre és rendszerekre vonatkozó jogszabályban előírt eljárásokkal kell végezni, és az ellenőrzés eredményét a nyomástartó berendezésekre előírt módon kell dokumentálni.

(4) Az időszakos hatósági ellenőrzésről készített jegyzőkönyv egy példányát a Hatóság az üzemeltetőnek átadja. A jegyzőkönyv tartalmazza az ellenőrzés terjedelmét, eredményét és a következő időszakos hatósági ellenőrzés időpontját.

5. § (1) Az üzemeltető köteles haladéktalanul a Hatóságnak bejelenteni a töltőállomás nyomástartó berendezése sérülését, robbanását, és a vele kapcsolatos tüzesetet. A bejelentésben közölni kell legalább

- a) az esemény helyszínének pontos címét,
- b) az eseményben érintett berendezés fajtáját, típusát,
- c) az esemény és következményei rövid leírását,
- d) a bejelentő nevét, beosztását, hivatali címét.

(2) A Hatóság az élet- és vagyonvédelem érdekében az üzemeltetőt – határidő kitűzésével egyidejűleg – a szükséges intézkedések megtételére kötelezheti. A Hatóság meghatározza az újbóli használatbavétel feltételeit.

6. § (1) A Hatóság a töltőállomás üzemeltetőjénél műszaki-biztonsági szempontból ellenőrzést végezhet.

(2) Ellenőrizheti a használatbavétel feltételeinek teljesítését, és a kezelésre, karbantartásra, javításra vonatkozó előírások betartását.

(3) Az üzemeltetőnek meg kell őriznie az üzemanyag-töltő állomással kapcsolatos nyilatkozatokat és dokumentumokat, és azokat ellenőrzéskor a Hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

(4) A töltőállomás biztonságos üzemeltetését veszélyeztető hiányosság, az Autógáz Töltőállomás Biztonsági Szabályzatban előírtaknak nem megfelelő állapot, továbbá az időszakos vizsgálat elmulasztása esetében a Hatóság határozattal felfüggesztheti a töltőállomás használatát a hiányosság megszűntetéséig, illetve az elmaradt cselekmény pótlásáig.

7. § E rendeletben meghatározott hatósági eljárásokért a Hatóság külön jogszabályban meghatározott díjat számít fel.

8. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépését megelőzően létesített, határozott időre szóló használati engedéllyel rendelkező töltőállomás nyomástartó berendezései esetében a 4. § (2) bekezdésében előírt ellenőrzési időszakokat a használati engedély lejártát követően kell alkalmazni. A 4. § (2) bekezdése szerinti első időszakos ellenőrzés után a használati engedély visszavonásáig érvényes.

9. § A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, a 98/48/EK irányelvvel módosított 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

Autógáz Töltőállomás Biztonsági Szabályzat

1. Fogalommeghatározások

- 1.1. *Autógáz:* a külön jogszabályban meghatározott fajtájú és tulajdonságú gázüzemanyag.
- 1.2. *Autógáz töltőállomás:* a belső égésű motorok gázüzemanyag tartályának töltésére szolgáló autógáz kimérő szerkezet, gázüzemanyagtároló, a töltőhely, a gázüzemanyagot szállító tartályautó lefejtőhely, a töltésre érkezett járművek fel- és elvonulására szolgáló közlekedési út, ideiglenes parkolásra szolgáló hely és a működtetéshez szükséges egyéb épület, műtárgy.
- 1.3. *Autógáz töltő berendezés:* a tároló egység és a kimérő szerkezet.
- 1.4. *Tároló egység:* a töltőállomás autógáz tárolótartálya, a hozzá tartozó csővezetékek, csővezeték szerelvényei, az üzemanyag nyomásfokozó és továbbító berendezés a kimérőszerkezet csővezetékeinek a tartály felől eső első elzáró szerelvényéig.
- 1.5. *Kimérőszerkezet:* a töltőállomáson az autógáz biztonságos kimérésére alkalmas mérőszerkezetrel, egy vagy több kimérőtömlővel rendelkező berendezés.
- 1.6. *Lefejtés:* a szállítóeszközön lévő tartályból a cseppfolyós gáznak zárt rendszerben történő továbbítása a tárolótartályba.
- 1.7. *Lefejtőhely:* a szállítóeszköz számára a biztonságos lefejtés céljára megfelelően kialakított terület.
- 1.8. *Tárolótartály:* a töltőállomáson az autógáz tárolására szolgáló nyomástartó berendezés.
- 1.9. *Telepítési távolság:* a töltőállomás építményei között megengedett legkisebb távolság.
- 1.10. *Töltés:* a kimérőszerkezeten keresztül az autógáz zárt rendszerű továbbítása belső égésű motor e célra kialakított tartályába.
- 1.11. *Töltőhely:* az autógázzal üzemelő jármű számára biztonságos töltés céljára megfelelően kialakított terület.
- 1.12. *Védőtávolság:* a töltőállomás építményei és a szomszédos építmények vagy a természetes környezet egyes elemei között megengedett legkisebb távolság.
- 1.13. *Föld feletti tárolótartály:* a környezeti terep szintjén vagy afelett, a szabadtérben elhelyezkedő tartály.
- 1.14. *Földdel fedett tárolótartály:* legalább 0,5 m rétegvastagságban földdel vagy homokkal takart, földfelszín felett vagy részben földfelszín alatt elhelyezett tartály, abban az esetben is, ha az egyik edényfenéke nem takart, de ez az edényfenék tűzterhelés ellen védett.
- 1.15. *Földbe süllyesztett tárolótartály:* legalább 0,5 m rétegvastagságban földdel vagy homokkal takart földfelszín alatti tartály.

2. A töltőállomás létesítésének követelményei

- 2.1. A töltőállomás nyomástartó berendezésének meg kell felelnie a gyártásakor hatályos jogszabály előírásainak.
- 2.2. Az üzembe helyezésére alkalmas töltőállomás összeszerelése, ha nem tartozik a nyomástartó berendezések és rendszerek gyártásra vonatkozó előírások hatálya alá, az összeszerelést a nyomástartó rendszerek műszaki-biztonsági előírásai szerint kell végezni.

3. Elhelyezés, telepítés

3.1. Általános előírások

3.1.1. A föld feletti autógáz tároló egység elhelyezése, telepítése

a) A tároló egységet méretezett szilárdságú, legalább 2 óra tűzállósági határértékű tartószerkezeten kell elhelyezni.

b) A tartály alatt vízszintes, nem éghető anyagú, a környező talajszinttől legalább 0,15 m-rel kiemelkedő, a berendezés függőleges vetületét minden irányban 0,5 m-rel túlnyúló, sztatikus feltöltődést nem okozó, szilárd burkolatot kell kialakítani.

c) Az autógáz tároló egységet, legszélső pontjától vízszintes irányban mért legalább 3 m távolságban nem éghető anyagú, átszellőzést biztosító, legalább 1,5 m magas, zárható kerítéssel kell elkeríteni. Zárt területen létesülő töltőállomás esetében védőkorlát, lánckorlát is alkalmazható, vagy az elkerítéstől el lehet tekinteni, ha az illetéktelen hozzáférés más módon megakadályozható.

d) A 3 m távolságon belül a tároló egységen kívül más berendezést, eszközt, anyagot nem lehet elhelyezni.

3.1.2. A nyomástartó szelep hatósugarába nem kerülhet olyan berendezés, amely veszélyt okozhat.

3.1.3. A kimérőszerkezetet a közlekedési út szintjétől legalább 0,1 m-rel magasabban, és az úttest szélétől legalább 0,3 m távolságra, szilárdan rögzítve kell elhelyezni.

3.1.4. A kimérőszerkezetnek rendelkeznie kell a mérésügyi típusvizsgálat eredményeként a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal által kiadott érvényes hitelesítési engedéllyel és tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal.

3.1.5. A kimérőszerkezet csak szabadban helyezhető el.

3.1.6. A telepítési és védő távolságok

a) Az autógáz töltőberendezés részegységei és a szomszédos létesítmény egymáshoz legközelebb eső föld feletti pontjai között a következő telepítési és védőtávolságokat kell alkalmazni.

A telepítési távolságokat a következő táblázat határozza meg:

	Autógáz kimérőszerkezet [m]	Kompresszor állomás, sűrített földgáztároló tartály [m]	Föld feletti cseppfolyós gáz tároló egység [m]	Földdel fedett cseppfolyós gáz tároló egység [m]	Földbe süllyesztett cseppfolyós gáz tároló egység [m]
A töltőállomás egyéb épületeinek nyílászárói	5	10	5	5	5
Autógáz kimérőszerkezet	-	1	1	1	1
PB-palack tároló	5	10	15	10	5

A védőtávolságokat a következő táblázat határozza meg:

	Autógáz kimérőszerkezet [m]	Kompresszor állomás, sűrített földgáztároló tartály [m]	Föld feletti cseppfolyós gáz tároló egység [m]	Földdel fedett cseppfolyós gáz tároló egység [m]	Földbe süllyesztett cseppfolyós gáz tároló egység [m]
Nem a töltőállomáshoz tartozó A és B tűzveszélyességű építmény	15	15	20	15	10
Nem a töltőállomáshoz tartozó C-E tűzveszélyességű építmény nyílászárója	5	10	15	10	5
Tömegtartózkodásra szolgáló nagy forgalmú épület bejárata	30	30	30	25	20
Talajszint alatti létesítmény nyílása	5	1	5	5	5
Közforgalmú vasúti vágány	20	20	20	15	10
Vontató-, ipari- és rakodóvágány, tömegközlekedési villamos vágány	10	15	15	10	10
Közforgalmú út, járda, kerékpárút széle	5	10	10	5	5
Üreg nem gáztömör nyílása, nyitott mélyedés	5	1	5	5	5
2 m-nél magasabbra növekedő vagy nőtt növényzet	5	5	5	5	5

b) Az a) pontban meghatározott telepítési távolság felét lehet alkalmazni a szomszédos föld feletti építmény, a 2 m-nél magasabbra növekedő vagy nőtt növényzet, valamint a tároló egység között, ha a tároló egység föld feletti vízszintes vetületén minden irányban 1 m-rel túlnyúló, 2,5 óra tűzállóságú védőfalat létesítenek, amely a tároló egységtől legalább 1, de legfeljebb 2 m távolságban helyezkedik el.

c) Az a) pontban meghatározott telepítési távolság felét lehet alkalmazni a szomszédos üreg nyílása, nyitott mélyedés, valamint a cseppfolyós gáz tároló egység aknája között, ha a föld feletti rész vízszintes vetületén mindkét irányban 3 m-rel túlnyúló, legalább 0,4 m magas gázterelő falat vagy töltést létesítenek, amely az aknától legalább 1, de legfeljebb 2 m távolságban helyezkedik el.

3.1.7. A töltőállomást úgy kell kialakítani, hogy területén a közlekedés ne veszélyeztesse a kimérőszerkezetet és a nyomástartó berendezést.

3.2. Cseppfolyós gáz autógáz tároló egység elhelyezése, telepítése

3.2.1. Tárolótartályt

- a) föld felett, földdel nem fedett,
- b) föld felett, földdel fedett,
- c) földbe süllyesztett

kivitelben lehet elhelyezni.

3.2.2. A szivattyút és a szerelvényeket föld felett vagy földbe süllyesztett aknában lehet elhelyezni.

3.2.3. A tárolótartály és a szerelvények aknájának folyadékzáró kivitelűnek kell lennie. A csővezetékeket az akna falán úgy kell átvezetni, hogy a folyadékzárást a hőtágulás ne befolyásolja.

3.3. Sűrített földgáz autógáz tároló egység elhelyezése, telepítése

3.3.1. A tárolótartály csak föld felett helyezhető el.

3.3.2. A szerelvények aknájának a talaj- és csapadékvíztől védett, nem éghető anyagúnak kell lennie.

3.4. A cseppfolyós gáz és a sűrített földgáz töltőberendezés tűzvédelme, robbanásveszélyes terei

3.4.1. A töltőberendezés

- a) föld feletti tartálya közelében 1 db legalább 55A, 233B,
- b) földdel takart tartályának dómaknája, és a földbe süllyesztett tároló tartályának föld felett elhelyezett szerelvényei mellett 1 db legalább 34A, 144B,
- c) kimérőszerkezete mellett 1 db legalább 34A, 144B,

C egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készüléket kell elhelyezni.

3.4.2. A lefejtő akna közvetlen közelében és a földdel takart tartály dómaknája mellett, továbbá a föld feletti, földdel nem fedett tartály közvetlen közelében vagy a nyomástartó berendezés kerítésének ajtajára szembetűnő módon, mindig olvasható állapotban tartott 630x400 mm-es nagyságú fémlemezről készített, fehér alapon 35 mm széles, vörös szegéllyel ellátott, fekete színű betűkkel írt: „TŰZ- ÉS ROBBANÁSVESZÉLY! NYÍLT LÁNG HASZNÁLATA ÉS A DOHÁNYZÁS TILOS!” szövegű tűzvédelmi előírást tartalmazó táblát, alatta pedig a nemzetközi piktogram képét kell elhelyezni. A nyomástartó berendezés kerítés bejárati ajtajára el kell helyezni az „IDEGENEKNEK BELÉPNI TILOS!” szövegű tiltó táblát is.

3.4.3. Zóna besorolások

- a) A 0-ás zónába tartozik
 - aa) a tárolótartályok belső tere,
 - ab) a technológiai egységek, csővezetékek belső tere,
 - ac) a kimérőszerkezet belső tere.
- b) Az 1-es zónába tartozik
 - ba) a cseppfolyós gáz tárolótartály legfelső pontjától mért 1 m magasságban lévő vízszintes sík, valamint a legszélesebb pontjaitól vízszintes irányban mért 3 m távolságban lévő függőleges felületekkel határolt tér,
 - bb) a kimérőszerkezet burkolatától minden irányban mért 0,2 m távolságon belüli tér,
 - bc) a dómakna, szerelvényakna belső tere,
 - bd) a cseppfolyós gáz tárolótartály nyomáshatárolójának lefúvó nyílását beborító, a nyílásban lévő középpontú 1 m sugarú félgömb, valamint a félgömb függőleges vetülete által alkotott tér,
 - be) a cseppfolyós gáz autógáz tároló egység dómaknája, szerelvényaknája,
 - bf) a cseppfolyós gáz szivattyú legfelső pontjától mért 0,5 m magasságban lévő, vele azonos hosszúságú, tengelyével párhuzamos vízszintes egyenes, valamint a legszélesebb pontjainak függőleges vetületétől a talajszinten vízszintes irányban a tömszelence felőli oldalon mért 1 m, a többi oldalakon 0,5 m távolságot összekötő felületekkel határolt tér,
 - bg) a sűrített földgáz nyomástartó berendezés legfelső pontjától mért 3 m magasságban lévő, vele egyező méretű vízszintes sík, és a legszélesebb pontjaitól vízszintes irányban mért 1 m távolságban lévő függőleges felületekkel határolt tér,
 - bh) a kompresszor állomás belső tere, valamint a kompresszor állomás legfelső pontjától mért 3 m magasságban lévő vízszintes sík, és a legszélesebb pontjaitól vízszintes irányban mért 1 m távolságban lévő függőleges felület által határolt tér.
- c) A 2-es zónába tartozik
 - ca) a cseppfolyós gáz autógáz tároló egység dómaknája, szerelvényaknája, tárolótartálya föld feletti szerelvénye legfelső pontjaitól mért 1 m magasságban lévő vízszintes sík, valamint a legszélesebb pontjaitól mért 3 m távolságban lévő függőleges felületekkel határolt tér,
 - cb) a cseppfolyós gáz szivattyú legfelső pontjától mért 1 m magasságban lévő vízszintes sík, valamint a legszélesebb pontjaitól vízszintes irányban a tömszelence felőli oldalon mért 2 m, a többi oldalakon 1 m távolságban lévő vonalat összekötő felületekkel határolt tér,
 - cc) a sűrített földgáz nyomástartó berendezés legfelső pontjától mért 4 m magasságban lévő vízszintes sík, valamint a legszélesebb pontjaitól mért 3 m távolságban lévő függőleges felületekkel határolt tér,

cd) a kompresszor állomás belső tere, valamint a kompresszor állomás legfelső pontjától mért 4 m magasságban lévő vízszintes sík, és a legszélesebb pontjainak függőleges vetületétől a talajszinten vízszintes irányban mért 3 m távolságban lévő függőleges felület által határolt tér.

3.5. A cseppfolyós gáz és a sűrített földgáz töltőberendezés villamos követelményei

A kimérőszerkezet közelében olyan vészleállító kapcsolót kell elhelyezni, amely megszakítja a szivattyú vagy a kompresszor áramellátását, és elzárja a nyomástartó berendezés, valamint a kimérőszerkezet közötti csővezetékét. A vészleállító kapcsolónak jól látható és hozzáférhető helyen kell lennie, és egyértelmű felirattal kell megjelölni.

3.6. Egyéb gáz töltőberendezés elhelyezése, telepítése

A felhasználásra kerülő gázüzemanyag tulajdonságai figyelembevételével a 3.1–3.5. pontok előírásait kell alkalmazni.

4. Üzemeltetés

4.1. Az autógáz lefejtése

4.1.1. A tárolótartályba autógázt lefejteni csak a lefejtőhelyre beállt tartályos szállító járműről szabad.

4.1.2. A lefejtés ideje alatt a töltőállomás kezelőjén kívül a tartályos jármű személyzete is köteles a lefejtés helyén állandó felügyeletet tartani.

4.1.3. Az autógáz lefejtésekor a kiszolgálást szüneteltetni kell. Az autógázt szállító közúti tartályos jármű lefejtő csonkjának 10 m-es körzetébe csak a kezelőszemélyzet tartózkodhat.

4.1.4. Az autógázt szállító közúti tartályos jármű lefejtésekor a töltőállomáson üzemanyagot szállító más tartályos jármű nem tartózkodhat.

4.2. Az autógáz töltése

4.2.1. Autógázt tölteni csak e célra kialakított tartályba, palackba lehet az után, hogy a motort leállították, és a járművet a kézifék behúzásával elgurulás ellen rögzítették.

4.2.2. Gázpalackot tölteni tilos.

4.3. A töltőállomás működtetése

4.3.1. A töltőállomás nyitva tartásának ideje alatt az érvényes műszaki-biztonsági előírások teljesítését igazoló iratokat, engedélyeket a töltőállomáson kell tartani, és az ellenőrzést végző hatóság részére hozzáférhetővé kell tenni.

4.3.2. A töltőállomás üzembentartója felelős a töltőállomás kezelői képesítési feltételeinek megfelelőségéért.

4.3.3. A töltőállomás kezelését csak antisztatikus egyéni védőeszközben szabad végezni. Töltéskor védőkesztyűt kell használni.

4.3.4. Autógáz szivárgás észlelése esetén a töltőállomást azonnal üzemen kívül kell helyezni, és az elektromos hálózatról le kell választani. Ismételten üzembe helyezni csak a hiba – szakszervizzel történnő – elhárítása után szabad.